

ALI PRAVILNO LOČUJEM?

Pogoste zagate pri ločevanju odpadkov

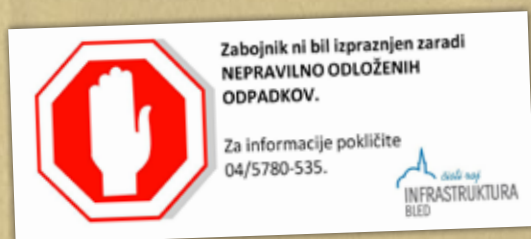
Sodoben način življenja prinaša vse večjo potrošnjo dobrin in s tem velike količine odpadkov. Ti so že pred časom postali eden večjih ekoloških problemov, zato so bili nujni nekateri sklepi o njihovem zmanjševanju in predelavi. Predelava je mogoča le, če se odpadki zbirajo po posameznih frakcijah, da ostanejo čim bolj ločeni, kar v nadaljevanju omogoča predelavo in vnovično uporabo. Proces ločevanja se začne pri vsakem od nas s tem, da ločujemo uporabne odpadke od neuporabnih. Od vsakega posameznika je torej odvisno, kako bo z njimi ravnal in jih razvrščal ter omogočal njihovo nadaljnjo uporabo ali predelavo.

Najboljši odpadek je tisti, ki sploh ne nastane. Zato je poleg ločenega zbiranja nastalih odpadkov najpomembnejše zavedanje, da je bistvo ravnanja z odpadki preprečevati njihovo nastajanje. Pri tem je skoraj vsa odgovornost na nas, potrošnikih. Skoraj vedno imamo možnost, da:

- uvedemo racionalne nakupe in kupujemo samo izdelke, ki jih res potrebujejo, in ne samo zato, ker so cene izdelkov znižane,
- izbiramo med nakupom proizvodov z manj embalaže ali brez nje,
- kupujemo izdelke z ekološkim znakom,
- se odločamo za proizvode za večkratno uporabo,
- raje izberemo najem kot nakup,
- prednost dajemo izdelkom brez škodljivih snovi,
- kupujemo izdelke z daljšo življenjsko dobo,
- še uporabne stvari podarimo (sorodnikom in znancem, jih odložimo v zabojnike za tekstil, prinesemo v zbirni center za ponovno uporabo ...).

STOP: nepravilno odloženi odpadki

Vsi že poznate akcijo Stop: nepravilno odloženi odpadki, v kateri opozarjamo na nepravilno zbiranje odpadkov z opozorilom, zataknenim za pokrov zabojnika, ki ga ne izpraznimo. Akcijo bomo še nadgradili in fizično pregledovali naključno izbrane zabojnike. V primeru ponavljajočih se kršitev bodo kršitelji tudi kaznovani. Da bi se temu lahko izognili, v nadaljevanju pojasnjujemo nekaj najpogostejših težav pri ločevanju odpadkov.

MEŠANA EMBALAŽA (PLASTIČNA, KOVINSKA, SESTAVLJENA)

Pomembno:

- izpraznjeno embalažo očistimo grobih ostankov (splaknemo z vodo),
- zložimo jo tako, da zavzame čim manj prostora (plastenkam odvijemo zamaške, lončke zložimo drug v drugega, pločevinke stisnemo). Kako to storimo, si lahko pogledate v zanimivem video posnetku, ki ga najdete na naši spletni strani www.ibled.si.

Najpogostejši napaki:

- ne smemo odlagati embalaže, ki vsebuje nevarne snovi (olja, barve): tak odpadek spada med nevarne odpadke, ki jih odložimo v zbirnem centru,
- ne smemo odlagati plastičnih predmetov (plastični stol, trda plastika), ki niso embalaža.

V vednost:

Plastični zamaški so postali tudi način zbiranja denarnih sredstev za osebe, ki potrebujejo posebno zdravstveno oskrbo. Prav gotovo poznate kakšno mesto, kjer jih lahko oddate v ta namen. Eno od teh mest je tudi v našem zbirnem centru na Rečiški cesti 2 na Bledu.

Če recikliramo 1 kg plastenk, prihranimo 1,5 kg CO₂, 1 t reciklirane plastike ohrani 2 t nafte, saj večino snovi za izdelavo umetnih mas pridobijo iz nafte. Če recikliramo 1 kg pločevink, prihranimo 9 kg CO₂. Recikliranje pločevink privarčuje 95 % energije, potrebne za predelavo aluminija iz rude. Letno je v obtoku okoli 100 milijard pločevink za pijačo, in večina je aluminijastih.

V zabojnik sodijo:

- plastenke za pijače in živila,
- plastični kozarci in lončki,
- plastične vrečke in folije,
- kartonska embalaža za tekoča živila (npr. tetrapaki mleka in sadnih sokov),
- plastična embalaža nevarnih kemikalij (ustrezno spraznjena),
- prazne pločevinke živil in pijač,
- embalaža iz stiropora,
- plastične gajbice.

V zabojnik ne sodijo:

- kosovni plastični predmeti (npr. igranje, polomljeni plastični stoli ipd.),
- plastična in kovinska embalaža nevarnih snovi (embalaža motornih olj, barv, lakov, razredčil ipd.),

PAPIRNA EMBALAŽA IN PAPIR

Pomembno:

- škatle stisnemo, zložimo ali raztrgamo, da čim bolj zmanjšamo prostornino,
- reviljo, ovito z zaščitno folijo, odvijemo in folijo zavrzemo med mešano embalažo,
- odstranimo lepilne trakove.

Najpogostejša napaka:

Med papirno embalažo in papir ne sodijo položeni in plastificirani papirji, celofan, tapete (mešani odpadki), prav tako ne higijenski papir, papirnate brisače in prtičke – te odvržemo med biološko razgradljive kuhinjske odpadke.

Če recikliramo 1 t papirja, ohranimo 17 dreves. Papir je odpadek, ki ga je preprosto predelati in znova uporabiti. Osnovna sestava papirja je celuloza, ki jo pridobivamo iz lesa. Nekatere vrste papirja je mogoče predelati celo sedemkrat.

V zabojnik sodijo:

- karton, kartonska embalaža in lepenska,
- ovojni papir in papirnate nakupovalne vrečke,
- časopisi, revije, zvezki, knjige,
- prospekti, katalogi,
- pisemske ovojnice, pisarniški papir.

V zabojnik ne sodijo:

- tetrapaki (mleka, sokov ...),
- papir in embalaža, ki vsebuje ostanke živil (npr. papirnati pladnji, kozarci in skodelice za enkratno uporabo),
- plastična embalaža globoko zamrznjenih živil,
- samokopirni, povoščen in plastificiran papir,
- celofan,
- tapete,
- higijenski papir (papirnate brisače, prtički, robčki).

STEKLENA EMBALAŽA

Pomembno:

- pred oddajo stekleno embalažo izpraznimo in očistimo,
- kovinske pokrovčke odstranimo in odložimo med mešano embalažo.

Najpogostejša napaka:

Med stekleno embalažo ne spadajo ravno steklo (avtomobilsko, okensko), keramika, porcelan, pleksi, svetilke. Te odpadke vedno pripeljemo v zbirni center kot ločene frakcije.

V zabojnik sodijo:

- steklenice živil, pijače, kozmetike,
- kozarci, v katerih so bila vložena živila,
- druga steklena embalaža.

V zabojnik ne sodijo:

- okensko, avtomobilsko in drugo ravno steklo,
- ogledala, kristalno in zaslonko steklo,
- steklo svetil (neonske, halogenske in žarilne svetilke, stekleni senčniki svetil),
- pleksi steklo, karbonsko steklo in druge vrste stekla iz umetnih mas,
- laboratorijsko in drugo ognjevarno steklo, kamenje ipd.,
- keramika, porcelan.

Če recikliramo samo 1 steklenico, prihranimo toliko energije, da lahko 100 W žarnica sveti 4 ure. Steklo je mogoče 100-odstotno reciklirati in uporabljati vedno znova, ne da bi bilo slabše kakovosti. 1 t odpadnega stekla nadomesti približno 1,2 t surovin. Za izdelavo 1 t novega stekla je potrebno 140 l nafte.

Če imamo večje kose embalaže ali občasno več embalaže, kot je lahko odložimo v naš zabojnik, jo brezplačno pripeljemo v zbirni center.

ZELENI VRTNI ODPAD

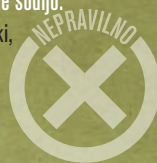
Med ZELENI VRTNI ODPAD sodijo:

- obrezano vejje,
- obrezano grmičevje,
- živa meja,
- pokošena trava,
- odpadno listje,
- rože in stara zemlja lončnic.

Med ZELENI VRTNI ODPAD ne sodijo:

- biološki kuhinjski odpadki,
- zemlja in kamenje,
- tekstil,
- živalski iztrebki,
- pepel, gradbeni odpadki.

Kompostiramo ga na domačem vrtu skupaj z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki, lahko ga pripeljemo v zbirni center ali oddamo v okviru odvoza z boni.

Najpogostejša napaka:

Med zeleni vrtni odpad ne sodijo biološki kuhinjski odpadki, zemlja, kamenje, tekstil, živalski iztrebki, pepel in gradbeni material.

V primeru oddaje z boni mora biti zeleni vrtni odpad pripravljen na mestu, ki je dostopno specialnemu vozilu (ne pod drevesi, nadstreškom ...)

Zbrani zeleni vrtni odpad se odda v predelavo v kompostarno. Tako namesto onesnaževanja okolja naravi vračamo koristno surovino.

BIOLOŠKO RAZGRADLJIVI KUHINJSKI ODPADKI

Kompostiramo jih na domačem vrtu skupaj z zelenim vrtnim odpadom ali odlagamo v ustrezne zabojnike. Najboljša možnost je seveda kompostiranje (prihranimo pri nakupu gnojil, izboljšujemo kakovost zemlje in pridelanih rastlin).

Pomembno:

- Med biološki odpad spadajo tudi papirnati robčki, brisače in vrečke (ne med mešani odpad),
- V nobenem primeru pa med biološki odpad ne sodijo zeleni vrtni odpad, ogorki, pepel, plenice, tekstil, poginule živali, iztrebki malih živali ...
- Prav tako biorazgradljive odpadke vedno odlagamo v biorazgradljive vrečke (ne navadne plastične!), v zabojnik pa jih odlagamo zavite v papir, ker tako preprečujemo prehitro razgradnjo.

V zabojnik sodijo:

- zelenjavni in sadni odpadki vseh vrst (sadje, zelenjava ter ostanki in olupki od sadja in zelenjave),
- jajčne lupine, kavna usedlina,
- filter vrečke od čaja, kave,
- pokvarjeni prehranski izdelki,
- kuhani netekoči ostanki hrane, kosti,
- star kruh in pecivo,
- papirnati robčki, papirnate brisače in papirnate vrečke.

V zabojnik ne sodijo:

- zeleni vrtni odpad (trava, listje, vejevje, rože, žive meje),
- olja in maščobe,
- tekoči ostanki hrane,
- cigaretni ogorki, pepel,
- plenice in higienski vložki,
- tekstil, usnje, pluta,
- klavnični odpadki, poginule živali,
- iztrebki malih živali.

Biološki odpadki (biološki kuhinjski odpadki + zeleni vrtni odpad) predstavljajo oca tretjino vseh komunalnih odpadkov. Med razpadanjem bioloških odpadkov na odlagališčih se sprošča deponijski plin metan, ki ozonski plašč ogroža 21-krat bolj kot CO₂.

Kompostiranje:

Zakaj kompostirati?

- za izboljšanje sestave prsti,
- za boljše zadrževanje vlage,
- za boljše prezračevanje tal,
- za večjo akumulacijo toplote,
- za pridelavo zdravih rastlin s plodovi polnejšega okusa.

Postavitev hišnega kompostnika

Za postavitev hišnega kompostnika na vrtu izberemo polsenčen ali senčen prostor, zavarovan pred vetrom in lahko dostopen. Hišni kompostnik naj ima neposreden stik s tlemi in naj bo z vseh strani primerno prezračen. Postavi se ga tako, da ne povzroča motenj (npr. smrada) na sosednjih zemljiščih. Ta osnovna pravila so primerna za vse običajne sisteme ne glede na to, ali so kompostniki odprti in iz lesa ali žičnati oziroma plastični zaprti hišni kompostniki.

Tehnika pravilnega hišnega kompostiranja

Hišni kompostnik mora imeti neposreden stik s tlemi. Osnovna plast zdrobljenih vej poskrbi za dobro zračenje od spodaj in preprečuje zastajanje vode. Za optimalen razkrojni proces je pomembna zadostna količina kisika, ki jo dosežemo tako, da se suhi strukturni material (veje in zeleni obrez) ter vlažni nestrukturni material (trava, kuhinjski odpadki) vedno med seboj mešata.

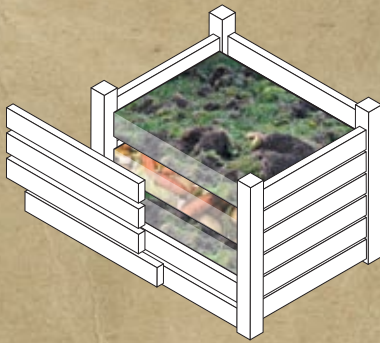
Kuhinjske odpadke in ostanke hrane je treba takoj prekriti z listjem, zemljo in travo ali jih rahlo zagrebsti, da preprečimo neprijetne vonjave in ne privabljamo neželenih gostov, kot so podgane ali ptiči.

Proces kompostiranja

V procesu razgradnje, ki poteka pri 50–60 °C, mikroorganizmi, bakterije in glive proizvajajo humus in hranilne snovi, za kar pa potrebujejo določeno vlago. V času daljše poletne suše je priporočljivo vlaženje kompostnega kupa. Ko je hišni kompostnik poln oziroma po približno pol leta njegovo vsebino preložimo. S tem ga prezračimo in pospešimo razkroj. Dozorel kompost presejemo s sitom z odprtinami 15–20 mm, preostanek pa uporabimo za nadaljnji razkroj kot strukturni material.

Kako uporabiti pridelani kompost?

Zreli kompost presejemo skozi fino sito in ga uporabimo za lončnice, gredice. Grobi, nepresejani kompost pa lahko uporabimo za gnojenje sadnega drevja in večjih rastlin. Kompost lahko raztresemo po površini ali pa ga plitvo zamešamo v zemljo.

FAZE 4, 5, 6...

Izmenično odlaganje plasti organskih odpadkov in vrtnje zemlje/trave do zapolnitve kompostnika

FAZA 3

Plast vrtnje zemlje/trave
Debelina cca 2-3 cm

FAZA 2

Plast organskih odpadkov
Debelina 10-15 cm

FAZA 1

Dno kompostnika: grob material
(razrezane veje, les, listje)
Debelina 15-20 cm

Nasveti in namigi

- Na kompost lahko odložimo le tanko plast sveže trave, saj se le-ta sesede in tvori plast, ki ne prepušča zraka, kar povzroča gnitje.
- Organskih odpadkov ne tlačimo.
- Kompostna masa se ne sme niti izsušiti niti prepojiti z vodo.
- Kompostiramo lahko le manjše količine pokvarjenih mesnih izdelkov.
- Če ima kompost vonj po amoniaku, vsebuje preveč dušika, če po gnilih jajcih, ima premalo zraka.
- Če je kislost v kompostu prevelika, lahko dodamo apno, ker bodo v alkalnih pogojih mikroorganizmi učinkovitejši.
- Dober in kakovosten kompost lahko pridobimo samo iz dobrega »vhodnega« materiala.

MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI

Vse, česar ne moremo odložiti kot ločeno frakcijo, sodi v zabojnik za mešane odpadke.

Cilj je, da bo mešanih komunalnih odpadkov vedno manj!

KOSOVNE ODPADKE

pripeljemo v zbirni center ali jih oddamo v okviru kosovnega odvoza z boni.

Najpogostejše napake:

- nikoli jih ne odlagamo v naravo ali na ekoloških otokih,
- mednje ne sodijo gradbeni material, strešna kritina, zemlja, veje, listje, avtomobilske gume, nevarni odpadki, akumulatorji ...

Kosovni odpadki morajo biti pripravljeni na mestu, dostopnem specialnemu vozilu.

ELEKTRONSKO IN ELEKTRIČNO OPREMO

pripeljemo v zbirni center ali jo oddamo v okviru kosovnega odvoza z boni. Ob nakupu nove opreme od trgovca celo lahko zahtevamo, da odpelje staro.

NEVARNE ODPADKE

oddamo v zbirnem centru ali v okviru letne akcije zbiranja nevarnih odpadkov. Vsebujejo večje koncentracije okolju škodljivih in za zdravje ljudi nevarnih snovi, zato jih nikoli ne smemo odlagati skupaj z drugimi komunalnimi odpadki!

RAVNO STEKLO (AVTOMOBILSKO IN OKENSKO)

oddamo v zbirnem centru ali v okviru kosovnega odvoza z boni.

OBLAČILA IN TEKSTIL

Tekstil in oblačila, ki so še uporabna, sodijo v zabojnik za oblačila in tekstil. Poleg oblačil, čevljev in hišnega tekstila v zabojnik sodijo tudi modni dodatki in igrače.

Zbiramo jih v posebnih zabojnikih, ki stojijo na večjih ekoloških otokih, kadarkoli pa jih lahko pripeljete tudi v zbirni center. Veseli jih bodo na Karitasu in Rdečem križu, v zadnjem času pa deluje projekt socialnega podjetništva Tovarna dela – tekstil, kjer zbirajo odpadni tekstil.

Neuprabna oblačila in obutev sodijo v zabojnik za mešane odpadke.

KOVINE IN BARVNE KOVINE

lahko oddamo v okviru kosovnega odvoza z boni, lahko pa jih pripeljemo v zbirni center, kjer se zbirajo v ločenih zabojnikih.

ODPADNI LES IZ GOSPODINJSTVA

lahko oddamo v okviru pobiranja kosovnega odpada z boni, lahko pa ga pripeljemo v zbirni center.

Za druge odpadke, ki jih ne moremo razvrstiti v nobeno doslej omenjeno skupino, velja, da jih pripeljemo v zbirni center ali kot je navedeno pri vsakem odpadku posebej.

AVTOMOBILSKE GUME niso komunalni odpadki, zato jih ne smemo odlagati med druge odpadke, še manj v naravo ali jih sežigati. Pripeljemo in oddamo jih lahko brezplačno v zbirnem centru.

GRADBENE ODPADKE v manjših količinah pripeljemo v zbirni center (beton, zidna in strešna opeka, cement, keramične ploščice ...), za oddajo večjih količin pa se je treba povezati s pooblaščenimi podjetji za zbiranje gradbenih odpadkov (najbližja je gramoznica Ribno).

VSA ODPADNA OLJA (industrijska in jedilna) so nevarni odpadki, zato jih je prepovedano odlagati v zabojnike za komunalne odpadke, mešati z drugimi snovmi, zlivati v kanalizacijo, površinske ali podzemne vode ali kar v tla. Pripeljemo jih v zbirni center, kjer je za običajne količine za gospodinjstva oddaja brezplačna.

NAGROBNE SVEČE odlagamo samo v posebne zabojnike za sveče, ki so postavljeni na pokopališčih. Čeprav niso nevarni odpadki, njihovo odstranjevanje lahko povzroča škodljive vplive na okolje. Zato premislimo pred nakupom; odločimo se za elektronsko svečo, ki služi svojemu namenu dalj časa, ali prižgemo kakšno svečo manj.

ODPADNO FOLIJO IZ KMETIJSTVA (BALE) zbiramo ločeno v zabojnikih za odpadno folijo, odvoz, ki ga naročimo v sprejemni pisarni, pa poteka dvakrat mesečno. Pomembno je, da fizično ločimo mrežico od folije, čeprav obe odložimo v isti zabojnik.

PEPELA ne smemo odlagati med komunalne odpadke. Uporabimo ga lahko kot mineralno gnojilo, kot dodatek v kompostniku ali pa ga pripeljemo (ohlajenega!) v zbirni center.

SALONITNE PLOŠČE vsebujejo nevarni azbest, zato zahtevajo posebno ravnanje. V zbirnem centru jih lahko oddamo proti plačilu.

Vse informacije o ločevanju odpadkov najdete tudi na naši spletni strani www.ibled.si ali v priročniku Ravnanje z odpadki, ki ste ga konec leta 2012 prejeli na dom. Pokličete lahko tudi v našo sprejemno pisarno na telefon: 04 578 05 12 ali 04 578 05 35.

E-KOMUNALA

Sporočanje stanja vodomera
Prijava na E-novice

E-SPOROČANJE STANJA VODOMERA

Obveščamo vas, da je omogočeno sporočanje stanja vodomera prek naše spletne strani www.ibled.si. Komunalna dejavnost. Obrazec boste našli na prvi strani desno, v območju E-komunalna. Enostavno kliknite na "Sporočanje stanja vodomera" in odprl se vam bo priročen obrazec za vnos podatkov. Enak obrazec se vam bo odprl tudi, v kolikor v vaš spletni brskalnik vpišete naslednjo povezavo:

<http://www.infrastruktura-bled.si/sl/e-komunalna/vpis-stanja-stevca-za-vodo>.

Zaradi točnosti mesečnega obračuna predlagamo, da stanje vodomera odčitavate zadnji dan v mesecu, stanje pa nato sporočite najpozneje do 3. dneva naslednjega meseca. Na ta način bo sporočeno stanje podlaga za obračun storitev, vezanih na porabo vode. Prepozno sporočena stanja se pri tekočem obračunu ne bodo upoštevala.

Za lažji vnos podatkov smo pripravili tudi navodila, ki jih najdete pod obrazcem. V primeru težav nas lahko pokličete na **04/578 05 12 in 04/578 05 35**.

PRIJAVA NA E-NOVICE

Želite biti obveščeni o novostih, spremembah in izrednih dogodkih s področja:

- oskrbe s pitno vodo,
- ravnanja z odpadki,
- urejanja okolice, vzdrževanja cest in zimske službe ter
- pokopališke dejavnosti v občinah Bled in Gorje?

Prijavite se na prejemanje e-novic. Obrazec najdete na naši spletni strani v območju E-komunalna.

DELOVNI ČAS

Uprava

ponedeljek, torek, četrtek	8.00–15.00
sreda	7.00–12.00 in 13.00–17.00
petek	8.00–13.00

Zbirni center

ponedeljek–petek	7.00–19.00
sobota	8.00–12.00

KONTAKTNE ŠTEVILKE

Dežurni vodovod	031 657 423
Pogrebna služba (Anton Novak s.p.)	041 655 987
Informacije, obračun, reklamacije	04 578 05 35
	04 578 05 12
Grobarine	04 578 05 33

Priročnik ravnanja z odpadki

http://www.infrastruktura-bled.si/documents/komunalna-bled/dokumenti/odpadki/prirocnik_odpadki_CistCisto.pdf